

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ขอบเขตการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานของการวิจัย

1. การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคามอยู่ในระดับปานกลาง
2. เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ ของคณะกรรมการชุมชนที่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคามแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 330 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง มาจากคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่

2. ระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2549 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2550

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะของคณะกรรมการชุมชน ได้แก่

- 3.1.1 เพศ
- 3.1.2 ระดับการศึกษา
- 3.1.3 อาชีพ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ปรากฏผลดังนี้

1. การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน เห็นว่า มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ คือ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ รองลงมาคือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ด้านการบริการให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม และด้านการจัดให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ด้าน คือ ด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง รองลงมาคือ ด้านการบำรุงศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการจัดให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ ด้านการจัดให้มีโรงฆ่าสัตว์ ด้านการรักษาความสะอาดถนนหรือทางเดินและสาธารณะ รวมทั้งการจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และด้านการจัดให้มีการบำรุงทางระบายน้ำ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีความแตกต่างของเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า

2.1 คณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกันโดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 คณะกรรมการชุมชนที่มีความแตกต่างกันตามระดับการศึกษา คือ ระดับต่ำกว่าประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และปริญญาตรีขึ้นไป โดยรวมพบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.3 คณะกรรมการชุมชนที่มีความแตกต่างกันตามอาชีพ คือ ค้าขาย เกษตรกรรม แม่บ้าน รับจ้าง ไม่มีอาชีพ และอาชีพอื่น ๆ โดยรวมพบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบ

ความแตกต่างระหว่างคำเฉลี่ยรายกลุ่ม พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม แตกต่างกับคณะกรรมการชุมชนที่ไม่มีอาชีพ

3. คณะกรรมการชุมชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม คือ

3.1 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรจัดให้มีอาสาสมัครพิทักษ์ท้องถิ่นเพิ่มขึ้น เพื่อตรวจตราตามชุมชนต่าง ๆ

3.2 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรป้องกันโรคติดต่อ เช่น ยุง โดยทำการฉีดพ่นสารเคมีตามป่า ร่องระบายน้ำ และมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันโรคติดต่ออย่างต่อเนื่องและทันเหตุการณ์

3.3 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด จัดเก็บมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพิ่มขึ้น และมีถังขยะเพียงพอทุกจุดภายในชุมชน

3.4 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรจัดให้มีท่อระบายน้ำตามถนนสายหลักและซอยต่าง ๆ เพื่อป้องกันน้ำท่วม

3.5 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรรักษาแหล่งน้ำให้มีการบำบัดน้ำเสียอย่างต่อเนื่องและซ่อมแซมถนน หนทางที่ชำรุด ให้ครบทุกสาย

3.6 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรมีสวนย์บริการสาธารณสุขภายในชุมชนเพิ่มขึ้นและมีเครื่องมือในการรักษาพยาบาลที่ทันสมัยและครบครัน

3.7 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรมีถังดับเพลิงไว้ในชุมชนให้เห็นชัดเจน เพื่อสะดวกต่อการใช้งานและเพียงพอ ต่อการดับเพลิงและจัดให้มีการฝึกอบรมภายในชุมชนเกี่ยวกับวิธีการดับเพลิงเบื้องต้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายดังนี้

1. ระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน โดยรวมพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ อมร รักษาสัตย์ (2538 : 50 ; อ้างใน วรเทพ

เชื้อเจ็ดองค์. 2545 : 43) ได้ศึกษาปัญหาของเทศบาล ผลการวิจัยพบว่า หน้าที่เทศบาลได้บัญญัติไว้อย่างจำกัดซึ่งอาจไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน แต่ไม่สอดคล้องกับ สมพงษ์ ชิวสันต์ (2532 : 62 ; อ้างใน วรเทพ เชื้อเจ็ดองค์. 2545 : 42) ได้ศึกษาการรับรู้ และการมีส่วนร่วมใน การดำเนินงานของเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนต้องการเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ค่าตอบแทนที่น้อยที่สุดคือ ต้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีสวนสาธารณะ และการให้ผู้บริหารพบปะประชาชน และไม่สอดคล้องกับ จรัส สุวรรณมาลา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาศักยภาพทางการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบล 4 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ จังหวัดสมุทรปราการ องค์การบริหารส่วนตำบลธนู จังหวัดพระนครศรีอยุธยา องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเยี่ยม จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับต่ำ และไม่สอดคล้องกับ สัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำ และไม่สอดคล้องกับ อำพล คำปลิว (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานพัฒนาชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเลยผลการวิจัยพบว่า มีระดับความสามารถในการบริหารงานพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับสูง และไม่สอดคล้องกับพจนานถ กาศีวี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์จากทั้งหมด 8 ด้าน มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับสูง จำนวน 4 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน

จากผลการวิจัยระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน พบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า ทั้งนี้

1.1 การดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นการดำเนินงานที่มีกฎหมายกำหนด ซึ่งเทศบาลเมืองมหาสารคามจะต้องปฏิบัติ กล่าวได้ว่า อำนาจหน้าที่ของเทศบาลอาจไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน และมีการแทรกแซงการดำเนินงานของนักการเมือง โดยนักการเมืองก้าวก่ายการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่ไม่สามารถดำเนินงานได้

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 จึงทำให้การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพที่ไม่เพิ่มขึ้นได้

1.2 เทศบาลเมืองมหาสารคาม อาจไม่ทราบถึงความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงว่าต้องการให้ดำเนินงานในด้านใดบ้าง การดำเนินงานของเทศบาลเมืองจึงอยู่ในลักษณะที่เท่าเดิมไม่เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานจากระดับปานกลางให้อยู่ในระดับมาก และนโยบายการดำเนินงานของคณะผู้บริหารชุดใหม่มีนโยบายที่เพิ่มเติมจากนโยบายของคณะผู้บริหารชุดเดิมเพียงเล็กน้อย แต่ส่วนใหญ่ยึดแนวทางการปฏิบัติแบบเดิม

1.3 เทศบาลเมืองมหาสารคามมีการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 12 ด้าน ไม่เท่ากันจึงทำให้การดำเนินงานแต่ละด้านไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชนและการดำเนินงานไม่ครบทุกด้าน ภายในปีงบประมาณเดียวกัน

2. การดำเนินงานเป็นรายด้านของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ โดยรวมพบว่า

2.1 คณะกรรมการชุมชนที่มี เพศ แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

2.2 คณะกรรมการชุมชนที่มี ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ระหว่างระดับต่ำกว่าประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

2.3 คณะกรรมการชุมชนที่มี อาชีพ แตกต่างกัน ระหว่าง อาชีพค้าขาย เกษตรกรรม แม่บ้าน รับจ้าง ไม่มีอาชีพ และอาชีพอื่น ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มี อาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม แตกต่างกันกับคณะกรรมการชุมชน ที่ไม่มีอาชีพ

ผลการวิจัยดังกล่าว ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับ พจนานถ คำดีวี (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า บุคลากรที่มีการศึกษา ตำแหน่งงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ชัยวิทย์ ประเสริฐสุข (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความแตกต่างของอายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

3. จากผลการวิจัยเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ แตกต่างกันเกี่ยวกับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน โดยรวมมีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

3.1 การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ภายใต้ของพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ที่ได้กำหนดกรอบอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคามที่ต้องทำตามและดำเนินงานให้ถูกต้องตามที่พระราชบัญญัติเทศบาลได้กำหนดปริมาณและคุณภาพของการดำเนินงาน โดยให้ดำเนินงานตามกรอบของกฎหมายเป็นแนวทางเดียวกันและยึดหลักการให้บริการประชาชนตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

3.2 การดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีการดำเนินงานโดยแยกเป็นกอง / ฝ่าย ซึ่งการดำเนินงานมีการแบ่งอำนาจหน้าที่ตามกอง / ฝ่าย ที่มีการแบ่งการดำเนินงานที่ชัดเจนในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่แต่ละด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรจัดให้มีอาสาสมัครพิทักษ์ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นเพื่อตรวจตราตามชุมชนต่าง ๆ

1.2 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรป้องกันโรคติดต่อ เช่น ยุง โดยทำการฉีดพ่นสารเคมีตามป่า ร่องระบายน้ำ และมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันโรคติดต่ออย่างต่อเนื่องและทันเหตุการณ์

1.3 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด จัดเก็บมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพิ่มขึ้น และมีถังขยะเพียงพอทุกจุดภายในชุมชน

1.4 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรจัดให้มีท่อระบายน้ำตามถนนสายหลักและซอยต่าง ๆ เพื่อป้องกันน้ำท่วม

1.5 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรรักษาแหล่งน้ำมีการบำบัดน้ำเสียอย่างต่อเนื่องและซ่อมแซมถนน ถนนทางที่ชำรุดให้ครบทุกสาย

1.6 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรมีสุนัขบริการสาธารณสุขภายในชุมชนเพิ่มขึ้นและมีเครื่องมือในการรักษาพยาบาลที่ทันสมัยและครบครัน

1.7 เทศบาลเมืองมหาสารคาม ควรมีถังดับเพลิงไว้ในชุมชนให้เห็นชัดเจนเพื่อสะดวกต่อการใช้งานและเพียงพอต่อการดับเพลิงและจัดให้มีการฝึกอบรมภายในชุมชนเกี่ยวกับวิธีการดับเพลิงเบื้องต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยกำหนดให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหรือประชาชนผู้มาใช้บริการเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ควรศึกษาวิจัยการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ในด้านการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

2.3 ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม